
Comisiynydd y Gymraeg
Rheoleidddydd a Chyfryngydd ?

Welsh Language Commissioner
Regulator and Mediator ?

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

Cefndir

- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- **Mae statws swyddogol i'r Gymraeg yng Nghymru**
- Creu swydd Comisiynydd y Gymraeg; pwerau statudol y Comisiynydd wedi dod i rym – Ebrill 2012 . Trosglwyddiad o gyfrifoldebau Deddf yr Iaith Gymraeg 1993

Background

- Welsh Language (Wales) Measure 2011
 - **The Welsh language has official status in Wales**
 - Creating a Welsh Language Commissioner; statutory powers came into effect - April 2012. Transfer of statutory duties under Welsh Language Act 1993
-

Rôl y Comisiynydd

The Commissioner's Role

Caiff y Comisiynydd wneud unrhyw beth y mae'n ei ystyried yn briodol er mwyn:

- hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg
- gweithio tuag at sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg

Cyfrifoldebau Statudol

- Rheoleiddydd

The Commissioner may take any steps deemed appropriate to:

- promote and facilitate the use of the Welsh language
- work towards ensuring that the Welsh language is treated no less favourably than the English language

Statutory Responsibilities

- Regulator
-

Ceir Safonau yn y meysydd canlynol:

- Cyflenwi gwasanaethau – Adran 28
- Llunio polisi – Adran 29
- Gweithredu – Adran 30
- Hybu – Adran 31
- Cadw cofnodion – Adran 32

Pa sefydliadau?

Pryd?

Standards will operate in the following areas:

- Service delivery – Section 28
- Policy making – Section 29
- Operational – Section 30
- Promotion – Section 31
- Record keeping – Section 32

Which organisations?

When?

Pwrpas y Tribiwnlys

Derbyn apeliadau sefydliadau sy'n credu bod un o'r gofynion canlynol gan y Comisiynydd yn afresymol neu'n anghymesur:

- Gofyniad i gydymffurfio
- Safon
- Cosb am fethu cydymffurfio â safon

Gall y Tribiwnlys gadarnhau, amrywio neu ddileu penderfyniad y Comisiynydd.

Apêl i Uchel Lys

Purpose of the Tribunal

Receive appeals from organizations which believe that one of the following requests by the Commissioner is unreasonable or disproportionate:

- A requirement to comply
- A standard
- A penalty for failing to comply with a standard

The Tribunal may affirm, vary or annul the Commissioner's decision.

Appeal to High Court.

Cyfryngydd?

Mediator?

- **Adran 4** : Hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg a pheidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg
- **Adran 7**: Ymholiadau Statudol
- **Adran 9**: Cymorth Cyfreithiol
- **Rhan 6** : Rhyddid i Ddefnyddio'r Gymraeg
- **Section 4**: Promoting and facilitating use of Welsh and treating Welsh no less favourably than English
- **Section 7** : Statutory Inquiries
- **Section 9** : Legal Assistance
- **Part 6** : Freedom to Use Welsh

Heriau a Chyfleoedd ? Challenges and Opportunities ?

- Gweithio tu fewn i Gyfundrefnau Deddfwriaethol Gwahanol
 - Peryglon o ynysu y Gymraeg i un Mesur
 - Llais y Dinesydd ?
 - Rheoleidddydd neu Cyfryngydd?
 - Working within different Statutory Jurisdictions
 - Dangers of isolating the Welsh Language to one Measure
 - The Citizen's Voice?
 - Regulator or Mediator?
-

Comisiynydd y Gymraeg

Welsh Language Commissioner

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner